

Frangula sphaerosperma

synonyma: *Ceanothus sphaerocarpus*, *Frangula atagualpae*, *Frangula boliviana*, *Frangula nervosa*, *Frangula peruviana*, *Frangula polymorpha* var. *glabra*, *Frangula polymorpha* var. *latifolia*, *Frangula polymorpha* var. *polymorpha*, *Frangula polymorpha* var. *pubescens*, *Frangula polymorpha* var. *tomentosa*, *Frangula sphaerocarpa*, *Rhamnus boliviana*, *Rhamnus jelskii*, *Rhamnus polymorpha*, *Rhamnus polymorpha* var. *glabra*, *Rhamnus pubescens*, *Rhamnus pubescens* var. *glabrescens*, *Rhamnus pubescens* var. *grandifolia*, *Rhamnus sectipetala*, *Rhamnus sphaerosperma*

čeleď: Rhamnaceae

oblasti: Hispaniola, J Mexiko, Jamajka, Kuba, Peru, Portoriko

Roste v Karibiku, Mexiku a Peru v podobě keře nebo stromu, pouze na vrcholu vytváří mnoho malých větví. Dorůstá výšky 1 - 20m. Palisty jsou šídlovité, tmavé nebo načervenalé a dlouhé 1 - 5mm. Listy jsou úzce kopinaté až úzce eliptické nebo obvejčité, zašpičatělé, drobně žláznatě pilovité, později až prakticky kožovité, zpravidla řídce ochlupené, dlouhé (2,5 -) 3 - 12 (i 16)cm, široké (1,3 -) 2 - 6 (i 7,3)cm, báze je špičatá až zakulacená, spodní strana světlejší, zpravidla nažloutlá nebo našedlá, žilnatinu tvoří 5 - 12 párů žilek a řapíky jsou dlouhé (0,6 -) 1 - 2 (i 2,3)cm. Květenství má 1cm stopku, vlastní květy jsou 5tičetné, mají (3 -) 5 - 7mm stopku, kalich žlutě zelený, dlouhý 2,5 - 3mm, laloky vzpřímené, špičaté, vejčité kopinaté až 3úhlé, dlouhé 1 - 2mm, široké 1 - 1,5mm a korunní lístky jsou nehetnaté. Plodem je zploštěle vejčitá až prakticky kulatá červeně černá peckovice průměru 2,5 - 8,5mm na 2 - 9mm stopce a obsahuje 3 semena. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *longipes* - Hispaniola a Portoriko; palisty dlouhé 2mm; listy pilovité; květenství má max. 3mm stopku, 2 - 6 květů, stopky květů dlouhé 5 - 8mm, kališní lístky dlouhé 1,3mm a korunní lístky dlouhé 0,6mm

- var. *mesoamericana* - střední Amerika a jižní Mexiko; stálezelený keř nebo strom; výška 1 - 15m; kmínky ochlupené; palisty ochlupené, záhy opadavé, dlouhé 3 - 5mm; listy obvejčité až vejčité, špičaté v délce 0,5 - 1,4cm, zpravidla podvinuté, řídce pilovité nebo vroubkované, šedě zelené nebo tmavě zelené, dlouhé 3,2 - 14cm, široké 1,3 - 6,2cm, báze klínovitá (i zakulacená), spodní strana světlá, žilnatinu tvoří 6 - 12 párů žilek a řapíky jsou dlouhé 0,6 - 1,9cm; květenství úžlabní, 4 - 13tikvěté, vlastní květy mají 2 - 4mm stopku, kališní lístky jsou vně zpravidla ochlupené, dlouhé 1,5mm, široké 1 - 1,5mm, korunní lístky nažloutlé, nehetnaté, dlouhé i široké 1mm; plody kulovité až mírně podlouhlé, červené, později tmavnoucí, průměru 3 - 8,5mm, na 3 - 9mm stopce

- var. *pubescens* - jih střední Ameriky, Jižní Amerika; keř nebo strom; výška 1,5 - 20m; povrch ochlupený; palisty dlouhé 2 - 4mm, ochlupené, načervenalé, záhy opadavé až mírně vytrvalé, listy eliptické až obvejčité, špičaté v délce 0,3 - 2cm, mohou být podvinuté, pilovité nebo vroubkované, mohou být řídce ochlupené, tmavě zelené až sivě zelené, žilky zapuštěné, dlouhé 2,5 - 14cm, široké 1,7 - 6cm, báze zakulacená až široce klínovitá, spodní strana řidčeji ochlupená, žilnatinu tvoří 6 - 12 párů žilek a řapíky dlouhé 0,8 - 2,2cm; květenstvím je úžlabní 5 - 28mikvětý vrcholík na 0,3 - 2,1cm primární stopce, 1 - 9mm sekundární, vlastní nazelenalé nebo nažloutlé květy mají 2 - 5mm stopku, kališní lístky 3úhlé, nažloutlé, dlouhé 1,2 - 2mm, široké 1 - 1,3mm, korunní lístky dlouhé 1mm; plodenství úžlabní, až 9tičetné, plody tmavě růžově fialové nebo načervenalé, mohou být ochlupené, průměru 5 - 8mm a mají 3 pecky

- var. *sphaerosperma* - Kuba a Jamajka; keř nebo strom; výška 6 - 12m; kmínky pruhované, řidčeji ochlupené; palisty ochlupené, vytrvalé a dlouhé 1 - 2mm; listy eliptické až mírně obvejčité, zašpičatělé, pravidla podvinuté, žláznatě vroubkované, mohou být řídce ochlupené, tmavě zelené až žlutě zelené, dlouhé 2,7 - 16cm, široké 1,4 - 7,4cm, báze zpravidla zakulacená nebo klínovitá, žilnatinu tvoří 5 - 10 párů žilek, spodní strana ochlupená; květenstvím je 4 - 40tikvětá dicházie,

primární stopky dlouhé 0,1 - 2cm, sekundární 1,5 - 6mm, terciární 2mm, vlastní nazelenalé květy mají 0,5 - 3mm stopku, kališní cípy 3úhlé, dlouhé 1 - 2mm, široké 1 - 1,3mm, korunní lístky nehetnaté, dlouhé 1mm; plody tmavé, mají 0,2 - 1,4cm stopku, sekundární délku 1,5 - 5mm, průměr 2,5 - 5,5mm a obsahují 3 semena

<https://www.rostliny.net/>